

“MEER TESTEN VERGROOT BEWUSTZIJN”

DE HOORBRANCHE ONTWIKKELT ZICH SNEL DANKZIJ TECHNOLOGISCHE VOORUITGANG, MAAR OOK DOOR EXTERNE FACTOREN ZOALS DEMOGRAFISCHE VERSCHUIVINGEN, VERANDERENDE REGELGEVING EN HET CONSUMENTENGEDRAG. IN SAMENWERKING MET DE NVAB BIEDT VAKTIJDSCHRIFT HOORDETAIL DE MOGELIJKHEID OM HOT TOPICS IN DE BRANCHE BESPREEKBAAR TE MAKEN VIA DE RUBRIEK ‘WAT VINDT...’. IN ELKE EDITIE ZAL EEN ROULEREND PANEL, WAARIN TELKENS DE VOORZITTER VAN DE NVAB ZAL PLAATSNEMEN, EEN REACTIE GEVEN OP EEN STELLING. IN DEZE UITGAVE GEVEN VIER PANELLEDEN HUN VISIE OP BASIS VAN DE VOLGENDE STELLING: “MEER TESTEN VERGROOT BEWUSTZIJN.”

CARMEN DE JONGE VOORZITTER NVAB

“Voor onze gezondheid laten we ons op allerlei fronten doorlichten. Soms gewoon omdat we nieuwsgierig zijn, maar vaker omdat we zeker willen zijn dat ons niets mankeert. En mocht er wel iets aan de hand zijn, dan kunnen we tijdig en met de juiste adviezen ons leven zo goed mogelijk continueren. Dat geldt voor elke levensfase: van consultatiebureau tot het periodiek medisch onderzoek bij de bedrijfsarts tot diverse periodieke checks en bevolkingsonderzoeken, zoals borst- en darmkanker. Vroegtijdig signaleren helpt mogelijke problemen snel te detecteren én het maakt ons zelf ook bewust van onze gezondheid en waar we op kunnen letten.

Dat ons gehoor daarop een uitzondering lijkt, zou ons allen grote zorgen moeten baren. Zeker met de inschattingen die de WHO ons voorspiegelt en we richting de 1,7 miljoen mensen gaan met matige tot ernstige slechthorendheid. De meeste mensen nemen het gehoor voor lief en wanen zich onaantastbaar, terwijl gehoorverlies steeds hoger in de top van chronische aandoeningen terecht komt. Zij realiseren zich niet hoe groot de impact is voor mensen die het overkomt en welke consequenties hieraan verbonden zijn. Maar helaas, ook dat is veelal een onderschat probleem.

De gevleugelde uitspraak van Cruijff: “Je ziet het pas als je het doorhebt”, is zeker ook op ons gehoor van toepassing. Juist door vroegtijdig testen worden we ons bewust van het feit dat we zuinig moeten zijn op ons gehoor. En mocht er wel iets aan de hand zijn, dan kunnen we tijdig actie ondernemen door ons gehoor te beschermen en waar nodig aanpassingen te realiseren.

Dus: Ja! Meer testen vergroot het bewustzijn en het is hard nodig. Bij mensen die veelvuldig aan lawaai blootgesteld worden, bij werknemers vanaf vijftig jaar en wellicht weet u nog andere situaties. Maar laten we vooral beginnen.”

SASKIA KLOET PROGRAMMAMANAGER GEHOORSCHADEPREVENTIE VEILIGHEIDNL

“Jazeker! Bij VeiligheidNL, het kenniscentrum voor letselpreventie, geloven we dat het testen van het gehoor een belangrijke stap is om gehoorschade te voorkomen. Op individueel niveau zorgt testen ervoor dat mensen zich bewust(er) worden van hun gehoor omdat ze op dat moment al hun aandacht richten op het wel of niet horen van een bepaald geluid of woord. Je staat er dan automatisch bij stil dat het gehoor niet altijd bij iedereen goed is of altijd goed blijft. VeiligheidNL ziet dit als ideaal moment voor een preventieve boodschap. Regelmatig testen zorgt er ook voor dat gehoorschade in een vroeg stadium opgespoord wordt en de juiste begeleiding of behandeling gestart kan worden.

Ook op grotere schaal helpt het testen van het gehoor om de maatschappelijke bewustwording te vergroten. Hoe meer mensen testen, hoe normaler het wordt. En daarmee wordt het ook meer geaccepteerd om voor je gehoor te zorgen en hulp te zoeken wanneer nodig. Het jaarlijks testen van je gehoor moet net zo normaal worden als de jaarlijkse controle van je gebit. Door op jonge leeftijd de gewoonte aan te leren om je gehoor regelmatig te testen, ben je er op tijd bij als het gehoor achteruitgaat. Ook op landelijk en lokaal niveau geeft grootschalig testen inzicht in hoe vaak het voorkomt en daarmee nut en noodzaak van preventie.”

JAN DE LAAT KLINISCH-FYSICUS – AUDIOLOOG

“Het rapport ‘Maatschappelijke impact van leeftijd gerelateerde slechthorendheid’ van Onderzoeksbureau SiRM¹ concludeert dat op dit moment bijna veertig procent van de matig tot ernstig slechthorenden onbehandeld is en dat er daarnaast nog circa 1,3 miljoen onbehandelde mild slechthorenden zijn (25 – 35 dB verlies). De daaraan verbonden maatschappelijke kosten bedragen jaarlijks circa €3,6 miljard, wat de komende tien jaar door vergrijzing nog eens toeneemt tot €4,7 miljard. Deze cijfers komen overeen met een Europees onderzoek ‘Getting the numbers right on Hearing Loss, Hearing Care and Hearing Aid Use in Europe’² waarin staat dat de zojuist genoemde percentages in Nederland bijna vijftig procent hoger liggen in vergelijking met de percentages in Denemarken.

Het rapport ‘KNO-zorg in een vergrijzende samenleving’³ komen de volgende trends naar voren: 1) de levensverwachting neemt toe, en daarmee ook de vergrijzing, maar ook het aantal kwetsbare ouderen door een verminderd sociaal netwerk; 2) er zijn veelbelovende nieuwe technologische ontwikkelingen, denk aan de forse toename van het gebruik en de mogelijkheden van mobiele telefonie (ook onder ouderen); 3) er is een onderschatting van de gerapporteerde incidentie en prevalentie van slechthorendheid, en 4) er is een relatie tussen enerzijds gehoorverlies en anderzijds sociale eenzaamheid en cognitieve functies bij ouderen. Er wordt gepleit voor het uitdragen van de NOAH-veldnorm richting huisartsen (die meer alert moeten zijn op gehoorproblemen bij ouderen), het nog beter verspreiden van online hoortesten en het verkennen van mogelijkheden om via bevolkingsonderzoek (bijvoorbeeld consultatiebureau) de oudere slechthorenden vroegtijdig te diagnosticeren.

Dit laatste doet weer denken aan het handboek: ‘Hoorzorg ouderen: onze zorg’ van Vitalis⁴ waarin vele praktische tips beschreven zijn die toegepast kunnen worden bij ouderen om ervoor te zorgen dat het gehoor de nodige aandacht krijgt, waardoor ouderen ‘erbij blijven horen’, denk bijvoorbeeld aan de EHBS-map (Eerste Hulp bij Slechthorendheid), en allerlei handigheidjes voor ouderen zelf en voor mensen die met ouderen te maken hebben. Kortom: werk aan de winkel met betrekking tot het gehoor van zestigplussers.”

¹ www.sirm.nl/publicaties/onderzoek-leeftijdsgelateerde-slechthorendheid (zomer 2019)

² <https://efhoh.org/wp-content/uploads/2017/04/Getting-our-Numbers-Right-joint-paper-EHIMA-AEA-EFHOH.pdf> (2020)

³ www.kno.nl/kno-rapport-vergrijzing (najaar 2019)

⁴ <https://www.fenac.nl/site/assets/files/1197/handboek-gehoorzorg-ouderen.pdf>

KEES VAN DER SLUIJS VERENIGING GAIN

“Eens. GAIN is ervan overtuigd dat een periodieke screening het bewustzijn vergroot om zowel zuinig om te gaan met je gehoor als dat het bijdraagt aan het vroegtijdig signaleren van gehoorverlies. Beiden zijn cruciaal voor het welzijn en de mentale en fysieke gezondheid. GAIN wil zich zelfs inzetten voor periodieke oproepen voor hoorscreenings vanuit de overheid. Uit ons onderzoek in 2019 blijkt dat 9 op de 10 Nederlanders niet op de hoogte is van de gevolgen van onbehandeld gehoorverlies en beter voorgelicht wil worden. Het draagvlak voor een jaarlijkse gehoorcontrole voor 50-plussers is bij 55-plussers 54 procent en bij jongeren tot 35 jaar 63 procent. De effectiviteit van een hoortoestel is vele malen groter wanneer gehoorverlies eerder wordt onderkend. Verondersteld wordt dat men makkelijker aan een hoortoestel went wanneer hiermee begonnen wordt bij mild gehoorverlies.

Periodiek testen is overigens niet het enige dat bijdraagt aan het verhogen van het bewustzijn. Daar is meer voor nodig op gebied van voorlichting en beschikbaarheid van hooroplossingen en hoorhulpmiddelen. Om het taboe te doorbreken is het belangrijk om de bewustwording van horen te erkennen, voordat men toe is aan een hoortoestel. Zoals door gehoorbescherming en hoorhulpmiddelen. Hearables en toestellen met gezondheidsfuncties gaan een belangrijke rol spelen in deze vroege bewustwording. Wanneer men op jonge leeftijd bezig is met het gezond houden van het gehoor en accepteren van ondersteuning, zal de drempel naar een hoortoestel op latere leeftijd als veel lager ervaren worden. GAIN streeft naar een complete benadering van hoorzorg in het leven, waarbij een bezoek aan een audicien een steeds belangrijkere rol gaat spelen. Eventueel zouden de periodieke testen ook digitaal afgenomen kunnen worden, mits geavanceerd (audiometrie en spraakverstaan in ruis) en met duidelijke voorlichting.”

